

Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6)



UKRAINIAN NATURE CONSERVATION GROUP

Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6)

Том 1

Науковий редактор

доктор біологічних наук, старший науковий співробітник **А. А. Куземко**

Київ – Чернівці
«Друк Арт»
2019

Рецензенти:

- Я. П. Дідух**, доктор біологічних наук, професор, академік НАН України
(Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України),
І. І. Чорней, доктор біологічних наук, професор
(Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)

3-75 **Знахідки** рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). – Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ – Чернівці : Друк Арт, 2019. – 496 с. – (Серія: «Conservation Biology in Ukraine» ; вип. 11).

ISBN 978-617-7465-82-8

У збірнику наведені відомості про знахідки у 2009–2018 роках видів рослин і грибів, занесених до третього видання Червоної книги України. Також представлені обґрунтування для включення нових видів або видалення їх з Червоної книги України. У публікації наведена інформація, яку зібрали більше 115 фахівців-біологів. Загалом подано дані про 10 000 зустрічей червонокнижних видів рослин і грибів із 15 000 локалітетів.

Для професійних ботаніків, природоохоронців, працівників установ природно-заповідного фонду.

УДК 58+582.28:502.172:502.211

Збір та опрацювання матеріалу здійснено за сприяння Ukrainian Nature Conservation Group.

ЗМІСТ

Передмова	7
Антосяк Т. М., Козурак А. В., Глеб Р. Ю. Знахідки рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, на території Карпатського біосферного заповідника	9
Бабійчук О. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Львівської та Волинської областей	14
Банік М. В., Савченко Г. О., Ронкін В. І., Тупіков А. І. Знахідки рослин Червоної книги України на північному сході України	15
Баточенко В. М. Знахідки видів флори, занесених до додатків Бернської конвенції, на Херсонщині та в західних областях України	19
Баточенко В. М. Знахідки деяких видів флори, занесених до Червоної книги України, на Волино-Поділлі та Закарпатті	24
Безсмертна О. О., Бабицький А. І. Зафіксовані знахідки <i>Botrychium virginianum</i> (L.) Sw. на території України	40
Бенгус Ю. В., Садрицька А. І. Знахідки рослин Червоної книги України в м. Харкові та Харківській області	45
Бесарабчук І. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, у Волинській області	47
Біатов А. П., Пономарьова А. О. Знахідки деяких видів рослин Червоної книги України на території заказника «Нагольний кряж» та в його околицях	49
Богомаз М. В., Шевченко Н. М. Знахідки рослин Червоної книги України протягом 2007-2018 років на існуючих і перспективних територіях природно-заповідного фонду	51
Бондаренко Г. М. Знахідки рослин із крейдяних відслонень Харківської області, що включені до Червоної книги України	59
Боровик Л. П. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Луганській області	60
Бронскова О. М. Бронсков О. І. Знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України, в областях Степової зони	76
Брусенцова Н. О., Безроднова О. В., Саїдахмедова Н. Б. Види рослин і мікобіоти з Червоної книги України та Бернської конвенції на території Краснотутського району Харківської області	84
Бузунко П. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Щорсько-Семенівському геоботанічному районі	89
Бумар Г. Й. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Поліського заповідника та в його околицях	94
Бурковський О. П. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги, в Добропільському, Покровському і Костянтинівському районах Донецької області	98
Василюк О. В. Знахідки рослин, грибів та лишайників Червоної книги України в областях Степової зони	100
Василюк О. В., Богомаз М. В., Шевченко Н. М., Шевченко М. С., Іноземцева Д. М., Плига А. В., Костюшин В. А., Коломицев Г. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України та Резолюції 4 Бернської конвенції, в існуючих і перспективних територіях природно-заповідного фонду Київської області та м. Києва	122
Василюк О. В., Коломицев Г. О. Пропозиції до оформлення видового нариса Червоної книги України	137
Василюк О. В., Куземко А. А., Спрягайло О. А., Спрягайло О. В., Чорна Г. А., Шевчик В. Л., Ширяєва Д. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Черкаській області	142

Василіук О. В., Шамала М. М. Поширення видів рослин Червоної книги України в Лутугинському районі Луганської області	154
Вашеняк Ю. А., Дідух Я.П., Термена І.Б. Нове місцезнаходження <i>Allium obliquum</i> L. у Дністровському каньйоні	162
Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України.	163
Вірченко В. М. Знахідки рідкісних плауноподібних у Вінницькій області	194
Воробйов Є. О. Знахідки видів рослин з Червоної книги України в північній частині Київської області	195
Вовк О. Г., Надточій Г. С., Журавель М. Ю., Клочко П. В. Знахідки рослин Червоної книги України в областях лісостепової зони.	197
Головко О. В., Кальчук Г. В., Лисюк В. М., Столяр Н. В. Знахідки рослин і грибів, занесених до Червоної книги України, на території та в околицях національного природного парку «Дермансько-Острозький»	203
Гребенщиков В. О. Знахідки грибів з Червоної книги України в НПП «Черемоський» та на сусідніх територіях Путильського району	212
Гребенщиков В. О., Пахарь У. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в НПП «Черемоський» та на сусідніх територіях Путильського району	214
Гриб О. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги, в Житомирській та Хмельницькій областях.	216
Губанов В. В., Степанок М. А. Знахідка виду Червоної книги України в межах міста Одеса	222
Губарь Л. М., Кочнов С. О. Знахідки рослин Червоної книги України на півночі Хмельницької області та в АР Крим	223
Давидов Д. А. Знахідки видів рослин з «Червоної книги України» на території Лівобережного Лісостепу України у 2009–2018 рр.	225
Давидова А. О. Рослини Червоної книги України на території НПП «Джарилгацький» (Херсонська обл.)	237
Данько Г. В. Знахідки рослин Червоної книги України в Чернігівській області.	240
Дзеркаль В. М., Пономарьова А. А. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в НПП «Нижньодніпровський» та на прилеглих територіях	241
Драбинюк Г. В. Відомості про місцезростання рослин Червоної книги України в РЛП «Приінгульський»	242
Дьякова О. В., Дьяков В. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Донецькій області	245
Іванець В. Ю. Знахідки рослин Червоної книги України і видів, занесених до Резолюції 6 Бернської конвенції, в Сумській області та АР Крим.	247
Ільмінська Л. О. Знахідки рослин включених до Червоної книги України	248
Конякін С. М. Знахідки раритетних видів рослин на території Черкаської і Київської областей	249
Красова О. О., Шоль Г. Н., Баранець М. О. Знахідки рослин, включених до Червоної книги України, у Правобережному Степу.	252
Куземко А. А., Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції, в угрупованнях лучної та степової рослинності рівнинної частини України (за матеріалами Ukrainian Grassland Database).	261
Кульша Ю. М., Пруденко М. М., Шевчик В. Л., Грищенко В. М., Яблоновська-Грищенко Є. Д. Знахідки рідкісних видів грибів у Середньому Придніпров'ї у 2009-2018 рр.	270
Леонтьєв Д. В., Кочергіна А. В. Міксоміцети в Червоній книзі України: утопія чи необхідність?	272

Лилик В. І., Юречко Р. Ю. Знахідки рослин Червоної книги України в межах НПП «Північне Поділля»	278
Лисенко Г. М. Динаміка популяції <i>Carex bohemica</i> Schreb. на території Ічнянського національного природного парку	281
Лисенко Г. М. Знахідки рослин Червоної книги України на півдні Чернігівської області	282
Ломако М. М., Кулішов М. В. Знахідка вероники тіньової (<i>Veronica umbrosa</i> M. Bieb.) у Лисичанську.	283
Маланюк В. Б. Знахідки грибів Червоної книги України на території Івано-Франківської області	285
Маланюк В. Б., Заборока А. М., Леонтєв Д. В., Дудка І. О. Знахідки грибів Червоної книги України на території Галицького НПП.	287
Мартинюк В. О., Карпенко Н. І., Костіков І. Ю. Критичні таксони триби Sileneae DC. (Caryophyllaceae) у Червоній книзі України	290
Морошан О. Р. Знахідки видів грибів та рослин, занесених до Червоної книги України, на території західних областей України.	293
Мостовий П. А. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в областях Степової зони	296
Надточій Г. С. Знахідки представників родини Зозулинцеві (Orchidaceae) в долині річки Уди (Харківська область)	297
Ольшанський І. Г. Знахідки видів рослин, які включені до Червоної книги України та Бернської конвенції, в Полтавській області та місті Києві	299
Панченко С. М. Знахідки рослин Червоної книги України на північному сході України.	301
Панчук О. С., Давиденко І. В. Знахідки рослин Червоної книги в різних областях України	306
Панчук О. С., Плига А. В., Гриник Є. О., Зикова М. О., Карпюк Т. С., Бондарчук Ю. М., Попов Г. В., Давиденко І. В., Данілов О. А., Шелестов А. О., Ковальов М. О., Гнезділова О. О., Ключєва К. В., Зінькевич Ж. О., Стопчик В. П., Волкова Г. М. Лісові види рослин Червоної книги України в Київській області	312
Плига А. В., Гриник Є. О., Плющ Т. О. До знахідок видів рослин Червоної книги України в лісах Київської та Житомирської областей	319
Подпрятєв О. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в північному Приазов'ї (Запорізька область).	321
Прилуцький О. В., Леонтєв Д. В., Бенгус Ю. В. Знахідки грибів з Червоної книги України на території Харківської області	324
Рало В. М., Юречко Р. Ю., Знахідки рослин Червоної книги України в межах НПП «Північне Поділля»	325
Сіра О. Є. Знахідки видів, що включені до Червоної книги України, в Івано-Франківській, Тернопільській і Харківській областях.	329
Скоробогатов В. М. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, у Вознесенському та Веселинівському районах Миколаївської області	330
Скоробогатов В. М. Нові знахідки рідкісних степових видів рослин у межах Причорноморської низовини (Одеська та Миколаївська області).	337
Статива А. І. Знахідки видів рослин, включених до третього видання Червоної книги України, на півдні Сумської області	340
Стороженко Ж. В. Знахідки рослин Червоної книги України на території НПП «Хотинський» та його околиць.	343
Тимошенкова В. В. Деякі відомості про розповсюдження видів рослин, включених до Червоної книги України, на території Харківської і Луганської областей.	345

Томич М. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в НПП «Гуцульщина»	353
Тротнер (Приймачук) В. В. Знахідки рідкісних видів рослин у степових областях України	358
Тротнер (Приймачук) В. В. Знахідка рослини, занесеної до Резолюції 6 Бернської конвенції, <i>Echium russicum</i> J.F. Gmel. (Boraginaceae) у Дніпропетровській області	372
Трубеко Т. В. Знахідки рослин Червоної книги України в областях Степової зони	374
Тупіков А. І. Знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України, в Харківській та Донецькій областях	376
Тюх Ю. Ю., Нірода Т. М. Види рослин та грибів, включені до Червоної книги України, які знайдені за останні десять років на території НПП «Синевир».	382
Філатова О. В., Надточій Г. С., Вовк О. Г. Знахідки рослин Червоної книги України у Степовій зоні Харківської області.	384
Філатова О. В., Надточій Г. С., Вовк О. Г. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Лісостеповій зоні Харківської області	391
Філатова О. В., Надточій Г. С., Вовк О. Г. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на Харківщині	417
Фокшей С. І. Знахідки макроміцетів, занесених до Червоної книги України, в НПП «Гуцульщина»	426
Ходосовцев О. Є., Дармостук В. В. Знахідки лишайників, занесених до Червоної книги України, у Степовій зоні.	431
Чаплигіна А. Б., Надточій Г. С. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Казантипському природному заповіднику.	435
Чусова О. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в басейні р. Красна	436
Шевчик В. Л. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції, в угрупованнях середнього Придніпров'я та західного Полісся	441
Ширяєва Д. В., Винокуров Д. С., Коломієць Г. В., Артамонов В. А. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Національного природного парку «Бузький Гард» та прилеглих ділянках	448
Штогрин М.О., Штогун А. О. Нові знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, на території Національного природного парку «Кременецькі гори»	457
Юзик Д. І. Знахідки видів рослин, включених до Червоної книги України, у НПП «Черемоський» (Путильський р-н, Чернівецька обл.) у 2017–2018 роках	458
Юречко Р. Ю. Знахідки рідкісних видів рослин у межах Львівської та Тернопільської областей.	459
Яніш Є. Ю., Яніш Ю. В. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в Київській області та АР Крим	469
Ярова Т. А. Знахідки рідкісних рослин співробітниками наукового відділу Приазовського національного природного парку	471
Яцюк Є. О. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, в межах Харківської області	475
Товстуха Н. І. Знахідки рослин, занесених до Червоної книги України, у Нижньодністровському національному природному парку (Одеська область)	478
Систематичний покажчик видів	480
Алфавітний покажчик видів	485
Покажчик видів Резолюції 6 Бернської конвенції	490
Покажчик установ природно-заповідного фонду	491

Ярова Тетяна Анатоліївна
*Приазовський національний природний парк,
 Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького,
 м. Мелітополь*

ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ РОСЛИН СПІВРОБІТНИКАМИ НАУКОВОГО ВІДДІЛУ ПРИАЗОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ

Матеріал був зібраний під час експедиційних виїздів на території Приазовського національного природного парку (південь Запорізької області в межах Якімівського, Мелітопольського, Приазовського та Бердянського районів) за період 2011–2018 рр. та польової практики студентів хіміко-біологічного факультету Мелітопольського державного педагогічного університету

імені Богдана Хмельницького. Також здійснені виїзди в рамках проекту «The Quarry life award». Результати експедиційних виїздів викладені в томах Літопису природи Приазовського національного природного парку та публікаціях (Біологічний вісник..., 2012; Брен та ін., 2012, 2016; Літопис природи..., 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018; Ярова, 2017; Яровий, Ярова, 2015, 2016).

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
<i>Asparagus pallasii</i> Miscz.	Оголовок Бердянської коси, Степанівська коса	46,64404	36,77651	2012		Яровий С.О.
<i>Astragalus borysthenicus</i> Klokov	Морське узбережжя від с. Степок до о. Бірючий	46,266908	35,278860	20.05.2013, 19.06.2017, 17.05.2018	Від 262-267 стовпа 28 астрагалів, угруповання псамофітного степу за літоральним валом, угруповання <i>Artemisia arenaria</i>	Ярова Т.А.
- // -	Молочний лиман и гирлова зона р. Молочна	46,43652	35,44529	22.05.2017		Брен О.
<i>Astragalus henningii</i> (Stecen) Klokov	Степова ділянка біля Жовтокам'яньського кар'єру	47° 47' 21"	33° 49' 58"	2012, 2014		Яровий С.О., Брен О.Г.
<i>Astragalus reduncus</i> Pall.	Верхів'я лиману Сивашик	46,41244	35,10031	29.04.2013, 20.08.2013.		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен О.Г.
<i>Astrodaucus litoralis</i> (M. Bieb.) Drude	Степанівська коса, гирлова ділянка Молочного лиману	46,46648	35,46998	02.07.2016		- // -
- // -	Морське узбережжя від с. Степок до о. Бірючий	46,29183	35,30022	2012		- // -
<i>Crambe pontica</i> Steven ex Rupr.	Правий берег Молочного лиману	46,63691	35,27832	23.05.16		- // -
- // -	Правий берег Молочного лиману	46,54308	35,29634	23.05.16		- // -
- // -	Степанівська коса гирлова ділянка Молочного лиману	46,46544	35,46136	02.07.2016		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Коса Пересип	46,3962	35,39831	15.0.2016	Літоральна рослинність, вздовж коси	- // -
- // -	Оголовок Бердянської коси	46,62862	36,75696	30.05.2012 18.08.2016		- // -
- // -	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,44696	35,46486	18.08.2017		- // -
- // -	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,43137	35,43991	16.09.2017		- // -
- // -	Утлюцький лиман	46,37644	35,254419	19.05.2017		- // -
- // -	Морське узбережжя від с. Степок до о. Бірючий	46,29183	35,30022	19.06.2017	Угруповання псамофітного степу за літоральним валом, угруповання <i>Artemisia arenaria</i>	Ярова Т.А.
- // -	Федотова коса	46,21853	35,23603	20.05.2013	Угруповання <i>Artemisia arenaria</i> + <i>Crambe pontica</i>	Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
<i>Cymbosasma borysthenica</i> (Pall. ex Schlecht.) Klokov & Zoz	Верхів'я лиману Сивашик	46,34796	35,12939	29.04.2013, 20.08.2013, 19.04.2016.		- // -
- // -	Правий берег Молочного лиману	46,64383	35,27607	05. 2011		- // -
<i>Enteromorpha taeotica</i> Proschk.-Lavr.	Бердянська коса	46,76965	36,86594	30.05.2012		Ярова Т.А.
<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	Бердянська затока і коса Бердянская, гирло р. Берда	46,8183	36,86776	30.05.2012,		- // -
- // -	Гирлова зона р. Берда, Новопетровські плавні	46,81035	36,84486	15.06.2017		- // -
<i>Stipa borysthenica</i> Klokov ex Prokudin	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,6177	35,29843	27.04.2017 23.05.16, 26.07.2016		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
- // -	Ландшафтний заказник «Сивашик»	- // -	- // -	- // -		Ярова Т.А.
<i>Stipa capillata</i> L.	Ландшафтний заказник «Сивашик»	46,34796	35,12939	19.04.2016		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
- // -	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,61831	35,29878	27.04.2017		- // -
- // -	Лісопарк, околиці м. Мелітополь	46,87183	35,42568	10.10.2018		Ярова Т.А.
- // -	Молочний лиман і гирлова зона р. Молочна	46,64888	35,27852»	27.04.2017		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
- // -	Крутосхили правобережжя, Алтагірська ділянка	46,61724	35,29762	29.03.2017		Ярова Т.А.
- // -	Гирлова зона р. Берда, Новопетрівські плавні	46,8058	36,8418	22.05.2017		- // -

Вид	Місце знахідки	Координати в десятигвинній системі		Дата знахідки	Додаткова інформація	Авторство знахідки
		широта	довгота			
- // -	Гирло Утлюцького лимана, правий берег малого Утлюка	46,5074	35,1774	5.10.2018		Ярова Т., Микитинець Г.
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. & Rupr.	Шелговський под	46,58237	35,27338	20.05.2011, 28.05.2012, 20.08.2013, 02.06.2017, 28.05.2018		- // -
- // -	Балка Кобиляча			22.05.2017,.		Ярова Т.А.
- // -	Долина р. Берди біля урочища Ближні Макорти на полігоні «Гирло р. Берди»	46,80851	36,84655	30.05.2012, 18.08.2016		- // -
- // -	Гирлова зона р. Берда, Ново-петрівські плавні	46,8058	36,8418	19.06.2017		- // -
- // -	Правий берег Утлюцького лиману	46,48286	35,16619	17.05.2018		- // -
- // -	Гирло Утлюцького лимана, правий берег малого Утлюка	46,5074	35,1774	5.10.2018		- // -
<i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch	Правий берег Молочного лиману, Шелюговський под	46,58237	35,27338	20.05.2011, 28.05.2012, 20.08.2013, 02.06.2017, 28.05.2018		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn.	Правий берег Молочного лиману Шелюговський под	46,58237	35,27338	20.05.2011, 28.05.2012, 20.08.2013, 02.06.2017, 28.05.2018		- // -
<i>Tamarix gracilis</i> Willd.	Степанівська коса і гирлова ділянка Молочного лиману			02.07.2016		- // -
- // -	Федотова коса	46,29133	35,29803	20.05.2013		- // -
- // -	Морське узбережжя від с. Степок до о. Бірючий	46°17'30,6"	36°54'18"	19.06.2017		Ярова Т.А.
- // -	Степовий схил біля с. Мирне	46,70475	35,28748	17. 05.2018		- // -
- // -	Атманайська дамба			17. 05. 2018		- // -
<i>Tulipa ophiophylla</i> Klokov	Шелюговський под, крутосхили правобережжя, Алтагірська ділянка	46,58237	35,27338	29.03.2017	32 особини, 12 бутонів, 2 майже розкрилися	- // -
- // -	Александрівська ділянка узбережжя	46,8058	36,8418	10.04.2017		- // -
- // -	Біля с. Кирилівка, Шелюговський под			29.03.2017		Ярова Т.А., Яровий С.О., Брен А.Г.
<i>Tulipa schrenkii</i> Regel.	Лиман Сивашик, трансекта, координати – кінець трансекти	46,40559	36,10633	29.04.2013, 19.04.2016	Зрілі – 16,7 %, старі – 83,3 %	- // -
- // -	Гирлова зона р. Берда, Ново-петрівські плавні	46,8058	36,8418	22.05.2017		Ярова Т.А.

Література

1. Брен О.Г., Яровий С.О., Ярова Т.А. Результати п'ятирічних ботанічних досліджень Приазовського національного природного парку. У зб.: *Збереження біологічного і ландшафтного різноманіття як складова екологічного та патріотичного виховання населення України: матеріали науково-практичної конференції* (Святогірськ, 7–8 липня 2016 р.). Київ: Центр екологічної освіти та інформації, 2016, с. 143–145.
2. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. I. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2012, 761 с. Деп. в ДНТБ України 06.03.2013, № 3, Ук 2013.
3. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. II. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2013, 482 с. Деп. в ДНТБ України 24.09.2013, № 42, Ук 2013.
4. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. III. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2014, 433 с. Деп. в ДНТБ України 05.01.2015, № 1, Ук 2015.
5. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. IV. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2015, 372 с. Деп. в ДНТБ України 26.06.2015, № 8, Ук 2015.
6. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. V. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2016, 632 с. Деп. в ДНТБ України 22.06.2016, № 7, Ук 2016.
7. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. VI. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2017, 500 с.
8. *Літопис природи Приазовського національного природного парку*. Т. VII. Ред. Н.М. Барабоха. Приазовський національний природний парк, Мелітополь, 2018, 597 с. Деп. в ДНТБ України 2018, № 105, РІД(н)/Ук–2018.
9. Брен О.Г., Ярова Т.А., Барабоха Н.М., Барабоха О.П., Вовк О.А. Фіторізноманіття Жовтокам'янського кар'єру. *Біологічний вісник Мелітопольського ДПУ*, 2012, 2: 125–134.
10. Ярова Т.А. Ботанічні спостереження в квітні 2017 року на західному узбережжі Молочного лиману. У зб.: *Екологія – філософія існування людства: матер. IV Міжнародної науково-практичної конференції* (Мелітополь, 17 травня 2017 р.). Мелітополь, 2017, с. 180–182.
11. Яровий С.О., Ярова Т.А., Брен О.Г. Аналіз вивчення флори Приазовського національного природного парку за час його існування У зб.: *Екологія – філософія людства: зб. наук. пр. III Міжнародної науково-практичної конференції* (Мелітополь, 26 травня 2016 р.). Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2016, с. 90–92.